

Pime ja kurt muhulane, 87 aastat vana, kes olevat 15 aastat kroonut teeninud ja sõjas käinud. Juuli 1913. ERM Fk 214:199.

A blind and deaf 87-year-old Muhu islander who was said to have been in the imperial service for 15 years and been to war. July 1913.

Vanal mehel on seljas takused rohkelt paigatud püksid ja särk, särgi hõlmu aga hoiab koos vitssõlg. Jalgas on tal sel ajal juba harvaesinevad jalanõud – tallutatud villased sokid *kapetad*, mis on ülevalt kinnitatud ümber sääre seotud nõoriga.

Mehed on ajastukohaste rõivastega, peas vildist kaabu või nokkmüts. Abielunaised kannavad tavapäraselt argitanu. Esiplaanil oleva neiu juuksed on moodsalt krunni keeratud ja juukseid kinnitab juukseamm.

Muhulased söövad keskhommikut Võlla mõisa heinamaal.

Juuli 1913. ERM Fk 214:194.

Muhu islander eating a mid-morning meal in the meadow of Võlla Manor. July 1913.

Taluõu Paenase külas Muhumaal. Juuli 1913. ERM Fk 214:187.
Farmyard in Paenase Village, Muhu. July 1913.

Lapsed on riides sellele ajale kohaselt nagu väikesed vanainimesed: poistel on seljas täismehel ülikond, tüdrukul rätt tihedalt ümber pea seotud. Vasakpoolsel naisel seljas olev *nipiga* vatt oli tol ajal väga iseloomulik Muhu naise pealisriie. Vaid ühel räästa all seiseval noorel naisel on jalas sukad ja *pätid*, teised kõik on paljajalu. Näha võib päevitamata labajalgu, mis näitab, et *pätte* võidi kanda ka sukkadeta.

Laste rõivad ei erinenud suuresti täiskasvanute igapäevarõivaist. Tüdrukud kannavad pikka linast seelikut puuvillakangast jakiga, poisikesed nagu mehedki ei liigu ringi palja peaga.

Saarlased käsimasinaga rukist peksmas. Juuli 1913. ERM Fk 214:295.
Saaremaa islanders threshing rye. July 1913.

Rahvarõivais sõrulane Ohessaare külas Saaremaal.

Juuli 1913. ERM Fk 214:279.

Sõrve inhabitant in folk dress, Ohessaare Village, Saaremaa.

July 1913.

Jämaja uuema, 20. sajandi algul kantud naisekostüümi seeliku valged viirad on tõusnud pea puusakõrguseni ning allääre kaunistus on lai ja lopsakas. Liistik ehk *porst* on uue moe järgi kaunistatud kangatükkide, paelte ja pitsidega. Pereemal on tuttmüts kübarakesena keset pealage, mütsi tutt on tehtud paeltest, pitsidest ja kangaribadest. Poisikesel on seljas jämedakoelisest riidest ömmeldud kleidike, mis oli sel ajal pisipoiste tavaline rõivaese.

Reet kannab argipäevaseid veidi kulunud Anseküla kihelkonna riided: seljas kaksiknööbiga kurgu alt suletav särk ja liistiku ehk *abu* külge õmmeldud rindade alla ulatuv kurruline seelik, ümber piha tume kirivöö, peas linane ruuduline pearätik. Igapäevatoimetuste juures oldi tavaliselt paljajalu.

70-aastane sõrulane Reet Niit Kaimri külast Saaremaal.

Juuli 1913. ERM Fk 214:261.

70-year-old Sõrve inhabitant Reet Niit from Kaimri Village,
Saaremaa. July 1913.

Ohessaare küla sõrulased lõunal. Juuli 1913. ERM Fk 214:280.

Inhabitants of Ohessaare Village in Sõrve Peninsula,
at the mid-day meal. July 1913.

Naised kannavad traditsioonilisi Jämaja rõivaid, pereisa aga moeriideid –
pikki traksidega ülestõmmatavaid pükse. Last söötval naisel on pearätt
seotud juuksekrundi külge.

Nööri tegija Ninase külas Saaremaal. Juuli 1913. ERM Fk 214:302.
Cord maker in Ninase Village, Saaremaa. July 1913.

Saaremaa Kaimri küla heinalised koduteel. Juuli 1913. ERM Fk 214:262.

Coming home after hay making, Kaimri Village, Saaremaa. July 1913.

Moodsad Kaarma mehed pühapäevarõivastes, kõvakraed kaelas ja lipsud ees, nokkmütsid või kaabud peas.

Rahvas väljumas Kaarma kirikust Saaremaal. Juuli 1913. ERM Fk 214:244.
People leaving Kaarma Church, Saaremaa. July 1913.

Heinatalgud Mui külas Pöide vallas Saaremaal. Juuli 1913. ERM Fk 214:234.
Haymaking in Mui Village, Pöide Municipality, Saaremaa. July 1913.